

vestnik

'MESSENGER' GLASILO SLOVENSKEGA DRUŠTVA, MELBOURNE.

LETNIK XIX, ŠTEV. 6

Registered for posting as a periodical — Category "B"

DEC. 1974

PREDSEDNIKI SLOVENSKEGA DRUŠTVA MELBOURNE 1954—1974

1954

ZLATKO VERBIČ

1955

ZLATKO VERBIČ

1956

MILOŠ ABRAM

1957

ZLATKO VERBIČ

1958

MARJAN OPPELT

1959

SREČKO KOŠIR

1960

VINKO MOLAN

1961

MAKS HARTMAN

1962

LEOPOLD JAUK

1963

VERGILIJ GOMIZELJ

1964

VINKO MOLAN

1965

SIMON ŠPACAPAN

1966

TONI SLAVIČ

1967

TONI SLAVIČ

1968

TONI SLAVIČ

1969

MARIJAN PERŠIČ

1970

FRANK SAJOVIC

1971

FRANK SAJOVIC

1972

SIMON ŠPACAPAN

1973

PAVLE ČESNIK

KO GLEDAM NAZAJ...

vidim, da je bilo Slovensko društvo v Melbourne ustanovljeno pod imenom Slovenski klub Melbourne v nedeljo 19. decembra 1954.

Dvainpetdeset oseb se je zbralo ob 3h popoldne v dvorani cerkve na Theodore St., St. Albans. Dnevni red je bil kaj enostaven: Poročilo pripravljalnega odbora, volitve odbora in slučajnosti.

G. Zlatko Verbič, ki je bil predsednik pripravljalnega odbora na kratko oriše kako je prišlo do zasnove društva. Pravi, da je bila zasluga le male grupice ljudi, posebno gospodov F. Novine in M. Adamiča, da so organizirali prvo zabavo v korist "Misli". Pripravljalni odbor za drugo zabavo pa je že občutil potrebe stalne organizacije in postal pripravljalni odbor za Slovenski klub v Melbourne. Sestel se je v ta namen pri rojaku Pungerčarju v St. Kildi v nedeljo 5.12.1954, kjer so bila razpravljana predložena pravila.

Prve volitve za odbor kluba sta potem vodila gospoda A. Vadnjal in M. Abram in izvoljeni so bili sledeči rojaki v prvi odbor slovenskega kluba v Melbourne:

Predsednik: Zlatko Verbič;
Podpredsednik: Marijan Peršič;
Tajnik: Vekoslav Žerdoner;
Blagajnik: Jože Golenko;
Gospodar: Jože Potočnik;
Odborniki: Martin Adamič in Pavle Počtarenko;

Nadzorni odbor: Adolf Vadnjal, Miloš Abram in Franc Novina.

Že na tem občnem zboru je bila izražena želja za ustanovitev pevskega zbora čim se bo našlo pevovodjo.

G. Verbič je zaključil sestanek z zahvalo g. Zitterschlagerju za preskrbo dvorane in s pozivom vsem prisotnim na skupno delo.

Tako je bilo rojeno Slovensko društvo v Melbourne; z mnogo dobre volje, ki nas je potem vodila večinoma vseh dvajset let.

Zanimivo je listati skozi zapisnike občnih zborov in videti, kako smo rasli na gospodarskem in kulturnem polju. Le na žalost je uspeh na gospodarskem mnogo prekosil onega na kulturnem polju.

Kar smešno je citati uborno listo inventarja, katerega je društvo sprejelo v uporabo od pok. patra Pivka, vse dokler ne pridemo do postavke: 1 slovenska zastava. Značilna postavka, ki nam pokaže, koliko nam je pri srcu slovenska zastava; kako smo takrat

ko smo bili še tako revni, ko nas je bila samo peščica vedeli, da nas bo naša narodna zastava vezala in zbirala okoli sebe v vseh bodočih letih.

Od tistega nedeljskega popoldneva v St. Albansu, pa vse do dandanes je naše društvo delovalo brez oddiha. Tu in tam je sicer prišlo do malega zastojaja; parkrat smo bili v denarnih zadregah. Sodelavci so prihajali in odhajali, a kadar se je umaknil eden se je vedno našel drugi, ki je zavzel njegovo mesto.

Tako smo dobili in obdržali organizacijo, ki je postala zibel za vsa poznejša udejstvovanja Slovencev v Melbourne.

NAŠ OBRAČUN

Da ne bi spet kdaj padli očitki, da se finančne zadeve S.D.M. ne vodijo kot je treba ali, da se celo prikrivajo, smo najeli opolnomočenega računovodjo, ki je pregledal računске knjige. Obračun, ki nam ga je izdelal sedaj objavljamo in vsakdo lahko vidi, da dclamo z velikimi vsotami, kar je najboljši dokaz, kako je naše društvo zrastle v 20 letih. Naj omenimo še, da v obračunu ni omenjen ostanek vsote, katero bomo prejeli od kupca našega premoženja v Carltonu v februarju 1965.

SLOVENIAN ASSOCIATION MELBOURNE

INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNTS FOR THE YEAR ENDED 31st OCTOBER, 1974

Income Received:

Rent of Flat — Club House	450
Income from Advertising — "Messenger"	209
Net Income from Functions	2148
Net Income from Membership fees	1838
Net Income from Sporting Functions	270
Sundry Eltham Income	242
Sale of Calenders and Other Sundry Income	23
Donation — Astronaut Travel Service	778
Amounts received re: Sale of 371a Park St., North Carlton	16000
	\$21958

Less: Expenditure:

Social Fund — Payments to Pensioners	295
Sundry Management expenses — Insurance, Telephone, Subscriptions Paid, Stationery, Bank Fees	644
Club House Expenses	537
Cost of Printing "Messenger"	1249
Sundry Expenses Eltham Property	1212
Contribution to Slovenian Building Fund	17278
Savski Val 1974 Payments	1921
Sundry Expenses	48
Net Deficiency	1226

BALANCE SHEET AS AT 31st OCTOBER, 1974

Bank Accounts and Cash on Hand	2431
Accumulated Funds as at 31st October, 1973	3657
Less: Surplus of Expenditure over Receipts — as above	1226
Accumulated Funds 31st October, 1974	2431

Auditor's Certificate

I report that in my opinion the above Balance Sheet and Income and Expenditure Account of the Slovenian Association Melbourne are properly drawn up so as to give a true and fair view of the state of the affairs as at 31st October, 1974 of the Association and of the results of the Association for the year ended that date.

8th November, 1974

R. C. KEYSTONE
CHARTERED ACCOUNTANT

SLOVENIAN CENTRE BUILDING FUND
STATEMENT OF INCOME AND EXPENDITURE FROM
COMMENCEMENT OF THE FUND TO 31st OCTOBER, 1974

Income Received:

Donations — Slovenian Association Melbourne

Received during year ended		
31st October, 1974	17278	
Received in Prior Years	7128	
Instalment re: 371A Park Street		
received direct to Fund	10000	
Interest re: 371A Park Street		
received direct to Fund	1145	
Refund of Sales Tax re:		
Printing Costs	134	35683

Donations from Members

16930

Less: Expenditure

Rates and Taxes — Eltham Property	363	
Electricity — Eltham Property	76	
Printing Costs	1379	
Stationery	35	
Post Office Box fee	6	
Bank Charges		
Cheque Books and other charges	16	
Overdraft Service fee	140	
Interest — Overdraft	2966	3122

Total Expenditure 4981

52613

Net Surplus

\$47632

SLOVENIAN CENTRE BUILDING FUND
BALANCE SHEET AS AT 31st OCTOBER, 1974

Accumulated Funds

As per Statement of Income and Expenditure
made up as follows:—

47632

Eltham Property.

Land	28884
Architect fees	1018
Engineers fees	500
Main Building	5694
The Hut (Koča)	78
Road Construction	1000
Bowling Lanes	1332
Stamp Duty and Registration Fees	829

Total to date 39335

Australia & New Zealand Savings Bank Ltd.

10000

Investment Account

Cash at Bank

1300

A.N.Z. Banking Group

5

Petty Cash on Hand

50640

Less: Overdraft

3008

A.N.Z. Banking Group

as above 47632

Auditor's Certificate

I report that in my opinion the above Balance Sheet as at 31st October, 1984 and the attached Income and Expenditure Account of Slovenian Centre Building Fund are properly drawn up so as to give a true and fair view of the state of affairs as at 31st October, 1974 of the Fund and of the results of the fund for the year ended that date.

R. C. KEYSTONE

CHARTERED ACCOUNTANT

ODBOR SDM

ZA LETO 1974/75

Predsednik: S. ŠPACAPAN
Prošli predsednik: P. ČESNIK
Podpredsednik: I. LEBER
K. SAMEC
Tajnik: M. PERŠIČ
Blagajnik: S. PROSENAK
Odborniki: D. GOMIZELY
J. GOLENKO
M. HARTMAN
B. ŽELE
F. ŠPILAR
J. MAJCEN
A. MARKIČ
W. REMŠNIK
D. HRIBERNIK

Nadzorni odbor:

Dr. F. MIHELČIČ

F. SAJOVIC

PROSLAVA

20-LETNICE S.D.M. BO NA

SLOVENSKEM HRIBU V ELTHAMU

V SOBOTO 7. 12. 74:

od 10 ure dalje: Meddruštveno tekmo-
vanje — stojnice — srečolov — barbecue

— rajanje — Miklavž

V NEDELJO, 8. 12. 74:

balinarske tekme od 10 ure dalje

sv. maša ob 11.30 uri

vzidanje kamna s Triglava ob 12.30 uri

nato piknik in prihod Miklavža ob 3h

popoldne.

Vsi vabljeni!

SPOMNI OB OBLETNCI

Ob dvajsetletnici Slovenskega društva v Melbourne, je med članstvom verjetno le majhen odstotek onih, ki so bili prisotni pri njegovi ustanovitvi. Tiste, ki so se pridružili kasneje, bo mogoče zanimalo, kako in zakaj smo prišli do svojega društva.

Četrto stoletja je poteklo, odkar smo se pričeli v večjem številu naseljevati v Avstraliji. Slovenci se v normalnih razmerah ne družimo radi med seboj. Drug je bolj brihten od drugega in se zato počuti bolj počaščenega v družbi tujcev, ki jih spoštuje, kot pa med rojaki, nad katerimi viha nos. A oni časi so bili izredni. Toliko smo imeli okrog sebe tujcev, ko so nas kot koštrune prevažali v Avstralijo, da smo jih imeli za izprembo dovolj in še preveč in zgodilo se je, da smo pričeli iskati družbo svojih rojakov. Na ladjah in v sprejemnih taboriščah smo kovali načrte o bodočem družabnem in gospodarskem sodelovanju Slovencev v novi domovini. Bratci smo naenkrat postali složni, nismo se več zmerjali med seboj s klerikalci in liberalci, a peterokrakih rojakov takrat ni bilo med nami.

Kdo ve, koliko časa bi trajala bratska idila, če bi nas nova domovina pustila v miru. A predno smo se dobro zavedli, smo bili razseljeni iz taborišč po širni Avstraliji in velike ideje o skupnih slovenskih podvigih je nadmestila skrb za obstanek, za lastno streho nad glavo, za zelenjavo na vrtu in podobne vrste osebnega napredka.

Po malem smo pognali korenine v novem svetu, bolj osamljeni, kot kdajkoli poprej. V Melbourne smo se prvič znašli v večjem številu, ob redkih prilikah, pri slovenski službi božji. Po maši smo postajali okrog cerkve in obujali spomine. Lepo je bilo, a premalo. Stopili so skupaj, eni podjetni, drugi požrtvovalni in pod okriljem slovenskega duhovnika iz Sydneya priredili prvo slovensko družabno zabavo. Lepo je uspela. Narod je bil navdušen, duhovnik zadovoljen s skromnim finančnim uspehom in priredili so še drugo zabavo. Ta je privedla do značilnega dogodka, ki se mu ima zahvaliti za nastanek našega društva.

Zgodilo se je, s čemer prireditelji niso računali. Zabava je prinesla čisti dobiček, večji kot prva in vzbudila se je naša pristna slovenska nevoščljivost. "Kaj bomo z denarjem?" so se vpraševali. "merodajni činitelji". "Patru ga

že ne damo. Nismo se trudili zato, da ga bo nesel v Sydney", so se ustili lokalni patrioti. "Pater ima vso pravico do dobička", so vztrajali bolj zvesti in že je bila tu klica nove slovenske politične dejavnosti. Zvesti slavni tradiciji, smo se razdvojili med "naše" in "vase" in iz par fickov dobička so se izcimila idejna vprašanja neznanske važnosti.

Zmernejši duhovi so predlagali, naj bi dobiček pravično razdelili in izročili patru, kar je božjega in pridržali, kar je ljudskega, namreč primeren delež, potreben za osnovo prihodnje prireditve. To je bila modra rešitev, sprejeta od obeh strank. Povzročila pa je novo vprašanje, kdo, kako in s kakšno pravico bo upravljal ljudski delež. Nihče ni kratil duhovniku pravice do deleža, namenjenega za verske potrebe. Bil je za to postavljen in, v kolikor se spominjam, se je malokdo vtikal v njegove zadeve. Skrbelo nas je le, kaj bo z ostankom, ki mu ga nismo dali. Iz bojazni, da ga ne bi bilo treba zapustiti poedincem, se je porodila ideja za ustanovitev družabnega kluba, ki naj bi upravljal našo skupno imovino. Poleg tega naj bi družil in predstavljal Slovence v Melbourne in skrbel za njihove kulturne, socialne in športne potrebe. Staknili smo glave in pripravili osnovni program in pravila. Pripravljali odbor, sestavljen iz pripadnikov vseh treh omenjenih mislenj, je sklical ustanovno skupščino, na katero je povabil vse Slovence, voljne sodelovati.

Skupščina je bila proti vsakemu pričakovanju dobro obiskana. Dvorana, v kateri smo se sestali, je bila natrpano polna naših in vaših, zlate sredine in še več onih, ki niso vedeli za kaj gre. Bilo je izpočetka vzorno narodno zborovanje, polno iskrenega nezaupanja, dokler ni stvar nekako vendar prišla v tek. Naši in vaši so bili skoraj razočarani, da ni prišlo do obračunavanja, a dalj ko smo razpravljali, bolj so se bistrili pojmi in koncem koncev se je vse miroljubno izteklo. Prereševali in sprejeli smo pravila in izvolili prvi upravni odbor. Slovenski Klub v Melbourne je bil ustanovljen. Položen je bil temelj sedanjemu Slovenskemu Društvu, dovolj trden, da na njem sloni dvajset let razvoja in napredka.

M.A.

*Kar storiš za se,
to že s tabo izgine,
Kar storiš za narod,
ostane za vselej . . .*

DAROVANO OD PREJŠNJE ŠTEVILKE "VESTNIKA".

Slovenski verski center Kew	\$100.00
Aleks Kodila	\$200.00
Stanko Sušelj	\$150.00
Marcela Bole	\$50.00
Alojz Licen	\$200.00
Ivan Gregorich	\$150.00
Renata Smrdel	\$150.00
Ignac Kalister	\$150.00
Matija Cimerman	\$150.00
Draga Slavec	\$150.00
Franc Gomizel	\$150.00
Anton Krnel	\$50.00
Edward Breskvar	\$5.00
Alojz Brus	\$10.00
Franc Westovschek	\$50.00
Walter Prosenak	\$200.00

NA POČITNICE V SYDNEY

Ako hočete preživeti počitnice v Sydneyu, lahko to storite na slovenski zemlji v Horsley Parku. Slovensko društvo v Sydneyu bo pričetkom januarja tam organiziralo taborenje. Ako se zanimate, pišite na naše društvo ali pa naravnost v Sydney: M. J. Petrič, 6 Boronia Ave., Burwood, N.S.W., 2134, Telefon po urah: Sydney 741-676.

SILVESTROVO 1974

S.D.M. je imelo v načrtu praznovati "Silvestrovo" v Sir Dallas Brooks Hall-u. Toda cene za dvorano in hrano so se tako povečale, da bi morali računati vstopnino najmanj \$15 na osebo, da bi le pokrili izdatke. Navrhu vsega pa smo bili obveščeni, da ni dovoljeno prinesiti pijače seboj v dvorano, nego da se morajo kupiti v tamošnjem baru. To pa je zbilu sodu dno. Zato smo odpovedali dvorano in sklenili da bomo priredili novoletno "party" na našem hribu v Elthamu. Letos pod milim nebom, drugo leto pa najbrž že v svoji dvorani. Tako se bomo izognili denarni izgubi in kljub temu imeli prijeten večer.

Zgoraj, levo in desno: Z ustanovnega občnega zbora S.D.M. v St. Albansu dne 19. decembra, 1954.

Na levi: Koliko zanosa in dela je bilo vloženo v prve zabave! Na "Planšarski" zabavi v Prahranu smo se zbrali ob "Aljaževem stolpu". Z leve na desno stoje: Marijan Peršič, Zlatko Verhjič, Pavle Česnik; sede: Slavko Žerdoner, Franc Novinec in Martin Adamič.

Spodaj desno: Priprave za okras dvorana so vzele marsikateri popoldan. Jože Golenko, ki je še vedno v našem odboru je med drugimi ovakovečen na tej fotografiji.

Na levi: Ena najbolj uspešnih odrskih prireditev je bila veseloigra "Stari grehi", prikazana 14. decembra 1958 v režiji g. Koširja. Z leve na desno so: G. Košir, gđc. Mohorčič, gđc. Molan, g. Kovačič, ga. Verbič, g. Sosič, gđc. Zdražil, g. Pirnat.

V sredini: Leta 1960 smo plačali depozit za naš Dom v Carltonu. Slovenska trobojka je ponosno zavihrala s strehe ob otvoritveni slovesnosti. Tedanji predsednik g. Vinko Molan je prevzel ključče od nabiralnega odbora, ki ga na tej fotografiji predstavljata gg. Marjan Lauko in Marjan Oppelt.

Na levi: Dom v Carltonu je bil izplačan leta 1968. Na slavnosti v Broadmeadowsu predsednik g. T. Slavič predaja simboličen ključ zaupnikom doma. Z leve na desno: Ga. Košorok, ki nam je kot darilo Slovenskega društva v Sydneyu prinesla slovensko zastavo, g. Škraba, g. Benko, g. Lauko, g. Slavič, Majda Tušek, g. Janez Burger.

S.D.M. je vzdrževalo naše tradicije in nas predstavljalo na zunaj.:

Levo: Prvi obisk Miklavža v Melbourne. St. Albans leta 1956. Tedanji podpredsednik g. G. Florenini in "ta mala" Erjavčega.

Levo v sredini: Ponosno so nosili napis "Slovenija" v povorki ki jo je priredil Avstralski Rdeči Križ.

Levo spodaj: Nepozabni "Veseli večer", ki ga je vodil rojak g. Polh pod simbolom S. D. M. v St. Brigit's Hall v Carltonu.

Spodaj: Leto za letom smo sodelovali v paviljonu The Good Neighbour Council-a na Melbourne Show z razstavo naših narodnih izdelkov.

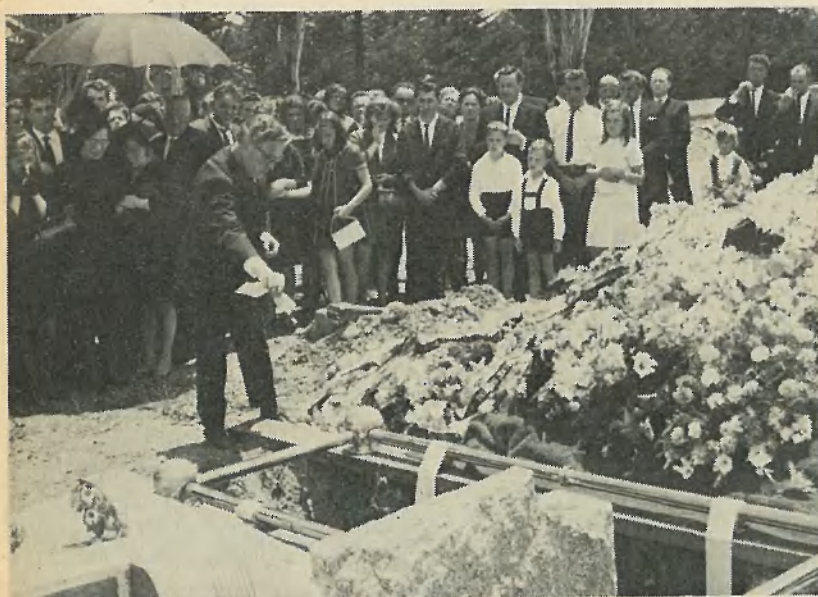

Desno: Pevski oktet "Triglav" pod vodstvom g. V. Trampuža je nastopil na mnogih naših prireditvah.

Spodaj: V teku let smo se poslovili od prenekaterega našega sodelavca. G. Slavič ob odprtem grobu pok. Ivana Urbasa.

Spodaj levo: Pod streho našega doma smo sprejeli pomembne goste rojake. Predsednik g. Franc Sajovic pozdravlja pianistko g. Dubravko Tomšič 9. maja, 1971.

Spodaj: Mladini smo na naših piknikih budili veselje do sporta. Nives Smrdelj, Sonja Adamič in Anita Žele so se izkazale v teku.

"LJUDJE GOVORE..."

Čim večje so naloge, čim težavnejši podvigi, toliko večje skrbi toliko bolj tvegane so odločitve. Odnosi med zagovorniki ene ali druge možnosti so bolj napeti in nezajeljeni zunanji vplivi toliko bolj učinkoviti.

Naše društvo je v svojih dvajsetih letih že večkrat šlo skozi tako obdobje. A še nikoli ta napetost ni bila tako silna kot v preteklem letu. Nn čuda, saj smo morali sprejemati velike odločitve, kajti tudi naš načrt je velik in bo še dolga leta obeleževal življenje našega društva. Denarne vsote, s katerimi smo razpolagali pa so tudi bile večje kot kdaj koli poprej.

Zato je razumljivo, da je včasih pri odborovih sejah prišlo do glasnih izražaj različnih mnenj in da je to tudi zbudilo odmev v vrstah članstva. Lahko pa trdimo, da je dosedaj še večinoma zmagala prisebnost in da so se vse različnosti gledanja spojile v eno, kadarkoli smo prišli na naš prelepi hrib in videli napredek pri gradnji in vzdrževanju.

Nismo pa še na koncu poti. Še mnogo velikih odločitev je pred nami in še mnogo-krat si bodo mnenja nasprotovala. Samo na nas je, da bo tudi v bodoče prevladal razum, ki ga bo vodila dobra volja. Da pa bo tako, moramo brzdati naša čustva in poskušati razumeti motive nasprotnih mnenj. V prvi vrsti moramo vsakomur pripisati dobronamernost in poštenost ter vedno izhajati iz tega stališča. S pomirjevalno besedo moramo ublažiti morebitno razburjenost in najti točke, na katerih se pogledi strinjajo in na njih graditi dalje. Točke, ki razdvajajo pa odložimo za prihodnje.

Pregovor pravi, da se nobena juha tako vroče ne poje kot se skuha. Saj ne vemo, kaj je ozadje morebitne nestrpnosti ali neprijaznosti sobesednika. Morda je bolezen, morda utrujenosti, zasebne skrbi, morda navaden glavobol. Zavedajmo se, da je lahko tudi naše stališče nepravilno in da smo morda mi tisti na katerega vplivajo zunanje okoliščine in smo nestrpni.

Predvsem pa se ogibajmo biti osebni. Ogibajmo se uporabljati ali biti pod vtisom natolecevanj. Za merilo vzemimo samo korist in delo, ki ga oseba pridonese k uspehu društva. Ne cepimo dlake in ne nasedajmo onim, ki jim uspeh društva, takega kot je danes, ni pri srcu in ki se bodo poslužili vsake možnosti, da vsejelo nespornizme med odbornike in nezaupanje med članstvo. Z anonimno frazo: "Ljudje govo-

POPOTNIK S HRIBA DOLI PRIDE...

S tega prelepega slovenskega hriba, odposameznih odbornikov o našem preteklem delu in da prelože breme napornega dela na nova ramena. Stari odbor je imel enega najtežjih in najnapornejših let. Do sedanje stopnje je bilo ogromnega dela. Saj je bilo sej in sestankov delovnega odbora v zadnjem letu 40. Načrti so romali iz roke v roko, iz urada v urad. Nabava materiala in razdelitev dela sta vzela našim članom dolge noči. Težko delo našega neumornega predsednika preteklega leta PAVLA ČESNIKA je bilo preloženo na ramena SIMONA ŠPACAPANA, ki je prevzel vodstvo naše ladje za bodoče leto. Stari odbor je z malimi izjemami bil soglasno izvoljen za nadaljnje delo. Zelo lepo pa je videti nove obraze, ki so pristopili v novo delo na našem hribu. Nova kri bo rodila nove uspehe. Ker posamezni resorji še niso bili dokočno razdeljeni, bomo natančna imena omenili v prihodnjem poročilu.

Delo napreduje, vsako soboto in nedeljo se zbiramo, da olupšamo to nam tako drago zemljo. Obrtniki, učitelji, uradniki, advokati in mi delovno ljudstvo s skupnimi močmi, kažemo novi domovini naše napore za izboljšanje slovenske kulture in razvedrila tu, tako daleč od naše zibelke tam preko morja.

Naša dvorana raste iz dneva v dan, zidarji so že skoraj do prvega nadstropja do betonske plošče. Oblike našega novega pritličja že postajajo vidne, vidi se že kje bo oskrbnikovo stanovanje, kmečka soba, sanitetne naprave in kuhinja. Naš pridni delovodja prihaja na zemljo tudi med tednom, da pomaga zidarjem z nasveti in spretnim ročnim delom.

Postali smo tudi živinorejci. Krave smo dobili in ovčke, da nam pojedjo odvišno travo, ki tako hitro raste na naši žlahtni zemlji. Spodnjo stran zemljišča smo opredelili v ta namen.

Oba Francka tesarja sta zgradila z ograjo sedanje začasne sanitetne naprave, tako, da bo trg lepše izgledal in imel lepšo podobno slično našim domačim.

Tudi novo balinišče, ki je eno najlepših slovenskih balinišč v Australiji je bilo krščeno na nedeljo 17. novembra, ko so se pomerili balinarji našega centra z gosti "Planice", "Jadrana" in "Geelonga". Naše fantje pod vodstvom neumornega Branka in Geelonkska ekipa sta odnesla prve nagrade v trojki oziroma četvorki. Upam, da bodo naši centraši tako dobri, ko se pomerijo z predstavniki Brisbane, Adelaide, Canberra in Melbournskih klubov na dan 7. in 8. decembra tega leta. Izgleda, da bo naše balinišče postalo center vseh medklubskih Avstralskih tekmovanj.

V nedeljo 10. novembra tega leta je naše zemljišče v praznični obleki sprejelo člane Slovenskega društva Melbourne za **Dvajseto Redno Letno Skupščino**. Že zgodaj zjutraj so pridne Slovenske roke pripravljale zemljišče v ta namen. Okoli 150 članov in njihovih družin je prišlo, da slišijo poročila

Velike so priprave na naši planini za dvajseto obletnico SDM, ki bo v dnevih 7 in 8 decembra tega leta. Posebna hvala za veliko delo gre naši ženski sekciji, ki pripravlja, kot vidite na drugem mestu pravi slovenski sejem. Ker hočemo dati svečanosti obletnice naš narodni pečat in s tem pokazati avstralskim zastopnikom naše domače običaje in šege je naša ženska sekcija v ta namen pripravila slovensko obeležje celotne svečanosti. Narodne noše, lectova srca, slovenske slike in darila so sad tega velika napora naših žen. Miha Rupert pa je izdelal narodna oblačila za naše može. Ne bi mogel omenjati imena vseh pridnih rok, ki so v pozne noči šivale in pripravljale slovenski dekor za naš hrib, poleg tega pa so vsako prvo soboto pripravile našim upokojemcem prijetno popoldne v jeseni njihovega življenja.

Ko bo naš Slovenski hrib na dan 7. in 8. decembra sprejemal goste iz cele Avstralije in celo prekmorja in ko bo naša zemlja praznično oblečena v našo slovensko obleko, takrat bomo spoznali, da dvajset let dela in napora ni bilo zaman in da smo lahko ponosni na to, da četudi smo majhen narod, lahko z ponosom pokažemo novo adoptirani domovini vse to, kar so naši predniki tako lepega ohranili skozi težka stoletja do današnjega dne.

Popotnik s hriba . . .

re", "Ljudje nočejo", "Ljudem ni prav" itd., sejejo dvome, ne da bi odkrito imenovali tega ali onega.

Naše društvo je dvajset let vztrajalo na tem, da dela v korist vse slovenske skupnosti v Melbourne in je ostalo vseh dvajset let neodvisno od zunanjih vplivov, ki so pritiskali na nas od tu in tam. V bodoče bodo ti vplivi rasli z vrednostjo naše

imovine. Zato pa bo morala tudi naša pažnja biti večja. Gledati bo treba še bolj na to, da bomo znali razlučiti pravo od krivega, resnico od laži, pristnost od hinavščine, dejstva od natolecevanj.

Le z medsebojnim zaupanjem, dobronamernostjo in popustljivostjo bomo lahko gradili naprej, stali na svojih lastnih nogah in bili svoji lastni gospodarji.

ODKAR OD DOMA

ODŠEL SEM . . .

Obledele se misli vračajo nazaj, spomini letijo v preteklost desetih, dvajsetih let. Skoraj četrto stoletja v tujini, med tujci ali zdi se nam to kot včeraj . . .

Vsak po svoje smo vzeli slovo, zapustili domovino in odšli v neznano, največkrat sredi noči in brez besed. Takole mi je Majda povedala svojo zgodbo: "Že nekaj tednov so pogovori in misli potekali v to smer, vsakokrat mi je ob pomisleku na pobeg poskočilo srce, toda temu sledeč se je zarosilo oko. Bala sem se misliti o tem, vendar se mi je večno garanje na kmetiji skoraj popolnoma studilo, zraven pa me je morila misel, da kaj bo z starimi, če jih jaz zapustim. Kljub temu sem šla na sestanek pod Tomaževim 'skednjem' na kraju vasi".

Od daleč se je videlo samo ogorke cigaret, saj je bila noč temna in neprijazna, skoraj sem zaslišala šepetajoči glas Tomaževega Andreja: "Zmenjeni smo za sredo zvečer. Jože se je premislil, zbolela mu je mati" je dejal Andrej — vodja naše skupine. Koj zatem se je oglasil France: "Kaj pa ta Boris, če je sploh to njegovo ime, ali je res tako zanesljiv kot praviš? Jaz se bojim, da jo ne bo pobrisal, ko bo pobral naše revne jurje in nas pustil na cedilu. Ne, da skrbim zame tako, toda Ančka tu je zdaj že štiri mesece in postaja težka za to dolgo pot." Ostro so Franceta ošinile Andrejeve oči z sledečimi besedami: "Kdor je z mano naj bo v sredo ob 11h pod našo lipo", s tem je stopil iz lope in mirno ponovil "Ob enajstih sem rekel, lahko noč"....

Molčali smo in se tiho razšli — samo za trenotek sem pogledala Ančko in čeprav nisem videla njenega obraza sem občutila njene solze. Uboga revica, ljubila je Franceta, z njim bi šla na kraj sveta. Skoraj sem dosegla našo bajto, ko sem zaslišala žvižganje mojega mlajšega brata Tončka. Nisem se mogla ogniti, videl me je, ter začuden, vprašujoče pogledal v moj solzni obraz . . . Tedaj sem vedela, da moram vsaj nekemu — njemu povedati mojo bolečino, saj on je bil edini, ki je vedel, da me je življenje kruto prevaralo. Toda kljub temu se je zgrozil ko sem mu razodela moj namen, hotel je z menoj, moj mali bratec — kako živo mi je v spomin njegov žalostni obraz, ko mi je obljubil, da bo gledal na starše in kmetijo. To je bilo najino slovo. Ko sem v sredo zvečer zapustila mojo rojstno hišo je sijala polna luna. Ob pogledu nazaj sem opazila Tončkovo roko — malo joč v pozdrav, pred menoj pa se je raztegnila vaška pot proti Tomaževi domačiji. Luna mi je svetlila, pot, zagledala sem obra-

ze mojih sopotnikov na kraju vasi. Molče je Andrej predal plačilo Borisu in tedaj me je ošinila trpka misel — plačilo za kaj — žalost, domotožje, ali svobodo, morda neznano bodočnost? Kljub temu sem se sklonila, pobrala beli kamenček in ga kot zlato skrbno spravila v žep — moj edini spomin na domačo vas — kamenček bogastva ljubezni . . .

Z menoj je stopala Ančka, medtem ko je Borisu sledil Andrej z Francetom. Z vsako stopnjo je naraščala napetost in kaj kmalu smo zaslišali pogovor mejnih straž — tedaj se je Boris poslovil, ostali smo sami, v mislih so rojile Borisove zadnje besede: "Počakajte do izmenjave, tedaj je vaša prilika". Zatem se je dvignil Andrej, sledili smo tiho in previdno, dokler se ni Francetu spotaknilo na skali, Ančka je kriknila, počil je strel-dva, obležal je France, sam je vedel da ni več upa, vsak trenutek je bil dragocen, toda Ančka ni hotela naprej — tedaj jo je z zadnjimi močmi parinil od sebe France šepetajoč: "Daj mu slovensko ime v tujini . . ."

Helena

POSTANITE USTANOVNI ČLAN
NAŠEGA
KULTURNO-DRUŽABNEGA
CENTRA V ELTHAMU
Z DAROM \$150.—
POŠLJITE NA
"SLOVENIAN CENTRE
BUILDING FUND"
P.O. BOX 83, CAULFIELD SOUTH,
VIC., 3162

ZADRAVSKI POČIVA

Naš Zdravski — Viktor Lauko je tokrat zamudil "Vestnik". Sam je kriv. Šel je v bolnišnico, da ga nekoliko popravijo in je ostal tako dolgo, da je bil prepozen, da bi njegov doprinos bil objavljen v tej številki. Toda kot čujemo je vprašal za pisalni stroj, čim se je probudil iz narkoze. Želimo mu čim prejšnjega okrevanja.

TUDI ZNA

Učitelj kaže učencem sliko slavnega slikarja in pravi: "Z enim samim gibom svoje roke je umetnik spremenil smejoč se obraz v jokajočega!"

"To zna tudi moj oče," pripomni Gregec.

PIŠEJO NAM:

Spoštovano društvo!

Tukaj Vam pošiljam nekaj na račun vašega velikega dela, ki bo v ponos in prid Slovencev v Avstraliji.

Nikdar ne pozabim, kako sem bila vesela, kadar sem srečala Slovenca prve čase v Avstraliji. Vse družine, ki jih poznam od prihoda v Melbourne so mi in mi bodo do smrti pri srcu. Družina Gomizelj nas je peljala v Prahan, tam ni bila več Avstralija, čutila sem, da sem doma med samimi Slovenci. Gospod Maks Hartman je bil predsednik takrat. Očeta Čar sem že poznala, srečala sva se na postaji Pascoe Vale, on mi je povedal o svojih sinovih jaz pa sem se pohvalila s svojima hčerkama. Starejša Neva je kar kmalu pomagala pri slovenskih veselicah prodajati listke in kar je bilo potreba.

Moj mož ni imel veselja do zabav, jaz pa sem vedno izrabila priliko rekoč: "Dragi mo, ako ti ne maraš družbe, ne moreš ti deklICI zapreti kot ptice v klet. One rabijo vesele družbe. Ako ti ne greš, grem pa sama z deklICama".

Lepo je bilo udeleževati se lepih izletov in veselIC. Samo s Slovenci smo se družili a vseeno je hči poročila tujca. Sedaj nimam nobenega odgovora več, hčerke so poročene in ako mož hoče ostati doma moram pač tudi jaz ostati in mu delati družbo. Samo mož ostane. Otroci odlete kot ptice z gnezda.

Na svetu se vedno bolj meša. Mogoče pa bo moj vnuk poročil kako pravo Slovenko. Bosta pa ona dva s ponosom hodila v Slovenski dom na zabave.

To društvo je bilo prvo in radi tega vredno spoštovanja in res nepolitično. Seme je bilo vrženo ob pravi luni v plodovito zemljo, zato je poglalo tako lepo cvetje.

Iz semena ni poglalo samo cvetje. Hrib se dviga z velikim delom, z lepo okolica res prav blizu mesta. Škoda, da smo stari, vendar se mi ni za tožiti v Melbourne. Prilike je dovolj za razveseliti osamljeno srce. Seveda, zahvala gre požrtvovalnim rokam. Veliko truda, veliko stroškov. Eni sejejo, drugi žanjejo, tretji mlatijo, nekateri pa sedijo pri mizi z gorko pogačo v roki in premišlujejo ali je vredna teh par centov. Toda tako je življenje, eden dela drugi uživa. Ali tudi te besede so lepe: "S tako mero kot boš meril, s tako ti bo odmerjeno".

Oprostite pogreškom, hodila sem v italijansko šolo.

M.B.

LJUBLJANA

Ljubljana, the capital of Slovenia, lies in a valley encircled by hills below the eastern foothills of the Slovenian Alps, on the little River Ljubljanica, once navigable.

Ljubljana is one of the oldest cities in Yugoslavia, standing on the site of Roman Emona. Its present name first appears on records from the 12th century.

As a witness of the past, on the hill that dominates the city stands a 9th-century fortress, presumed to have been built on Illyrian foundations. Changing its master over the centuries, Ljubljana Fortress also changed its appearance, which now mostly dates from the 15th or 16th century.

But this ancient citadel illustrates only part of the city's past. The heart of Ljubljana is Robba's Fountain with the dark grey municipal assembly building (Rotovž) behind it. The clock in its belfry gleams with a golden hue above the square, edged by the dignified stone mansions of rich burghers of the past. Another impressive building is Ljubljana Cathedral from the early 18th century.

The column commemorating Napoleon's Illyrian Province in the Square of the French Revolution stands in front of the Križanki Palace, the scene of important cultural events, ballet and

jazz festivals, and the National University Library.

The large Revolution Square — former Congress Square — is surrounded by the buildings of the Slovenian Philharmonia, the University, and the old Ursuline Church.

Many other architectural jewels are scattered around this city, in which all streets seem to lead to the Tivoli Park, once fancifully described as a classical ballet danced by Mother Nature. Here too is the Modern Gallery, where the international biennial of graphic art is held. The paths of Tivoli lead to the Cekin mansion, a fine Baroque building. Its neighbour is the Tivoli Sports Hall, seating 12,000, the scene of several European and world championships in various sports.

During the Second World War, the occupier encircled the city with barbed wire. Today, along the line of that fence white stone columns stand as a reminder of those days. At that time, this marked the edge of Ljubljana, but in the last three decades it has expanded considerably beyond those limits. The old city is now enveloped by the new: high-rise apartment buildings and communal centres that are developing as miniature towns within the city.

Today, Ljubljana has over a quarter of a million inhabitants. Living as they do in a city which is a synthesis of old and new, they are surrounded by both modern multi-storey buildings and Baroque mansions.

Lying close to the Austrian and Italian frontiers, Ljubljana is the gateway through which most foreigners visiting Yugoslavia pass. Aware of this, the people of Ljubljana always do their best to ensure that the visitor's first impression is a pleasant one.

Ljubljana is indeed the heart and brain of the whole of Slovenia. Ljubljana University has an enrollment of 18,000 students, including a considerable number from the developing countries.

According to the "Ljubljana 2000" project, by that year the Slovenian capital should reach the level of the highly developed European countries, with a per capita income of 3,000 US dollars. Though this date may seem a long way off, it is a fact that the generation now at school will then be taking over the running of the country. Doubtless, that generation, too, will show the talent for combining past and present achievements, tradition and progress, that the people of Ljubljana have always displayed.

OD NAŠIH MALIH: BEWARE! WERE-WOLF!

In the Sahara Desert there were lots of murders and people were told to stay in their tents. One dark night when everything was still and there were police cars everywhere, there came a groan. All the police rushed and saw a man barely alive, his face was ripped in half and there was blood all over the floor. Suddenly a police said "Look for footprints in the bloodstains". The detective said that he must have gone through the window. The police went to have a look through the window and saw the beast. It looked like a were-wolf. He took a shot, the bullet hit him but it didn't affect him. The monster started to charge back. All the police ran back. The were-wolf got one of the police and tore him apart. Then he picked up a policeman and threw him at the others and they all fell down. The were-wolf then ran away. The next morning the Air Force plane went flying over the Sahara Desert looking for the were-wolf. One of the air force pilots saw a cave, so he landed in order to investigate the cave. He saw

something move, so he got his gun out. He started to go inside when he heard something, so he covered himself in thick sand so the thing that was coming closer couldn't see him. The pilot could not see the figure properly. When the figure went inside the pilot got up and followed it. Then suddenly he could see the figure, it was the were-wolf. He started to run back, but the were-wolf saw him and chased him. When the pilot came out of the cave he ran to his plane, but it was too late. The were-wolf caught him and ripped his face open and then ate him for dinner.

The next day the were-wolf struck again, and the police were too afraid to go near the crazy were-wolf. The news spread all around the world until it got to the U.S.A. They sent over soldiers and army tanks and ammunition. By the time they got to the Sahara Desert there had been 100 murders and there were not many people left, although most of the people left the town and had to go to another town if they could get there. One dark night when all the soldiers were on guard the were-wolf struck again. This time he went into a tent. The people

screamed in the tent when they saw him. The were-wolf strangled two people and ripped open three other people. When the soldiers heard the noise they rushed to the tent and found the people dead on the ground. They could not see the were-wolf any more, so they carried the dead bodies back to their quarters and stayed there for the rest of the night. In the morning at 7 o'clock the soldiers had breakfast. After breakfast they crept round to keep watch over the houses and tents. There was no sign until lunch time. They had their lunch and planned a trap. The plan was to put a trap near each house and tent and wait until the were-wolf came at night. Everything was perfect and completely still. There was no sign of the were-wolf around. Then SUDDENLY there came a noise from behind the bush; everyone held their breath when they saw the were-wolf. It didn't see them, but they could see him. He starts to walk to one of the houses when down goes the net right on top of the were-wolf and he was caught. It was a struggle to get him, but they got him and he was hanged.

Adrian van de Laak

ODBBOR

SLOVENSKEGA DRUŠTVA

MELBOURNE

želi vsem

VESELE

BOŽIČNE

PRAZNIKE

in

SREČNO

NOVO LETO

1975

PO PREDPISIH

Tone in Miha sta hodila vsak dan malicat burek k Jakobu. Nekega dne pa je prišel samo Tone.

"Kje pa je Miha?" je vprašal Jakob.

"Šel je čez cesto na malico k Ibrahimu, ker mu je zobozdravnik rekel, da mora nekaj časa jesti na drugi strani."

NE POZABITE !

SILVESTROVANJE

S.D.M.

BO LETOS NA

NA NAŠEM HRIBU V ELTHAMU

VSTOPNINA: \$5.00 — ZAKUSKA IN B.Y.O.

POPRAVEK

V zadnji številki "Vestnika" smo pod naslovom "Nogometni Piknik" objavili, da so bili pokali dar gospodov Pavla Česnika in Vlade Gregoriča. V stvari so pokale podarili gospodje: Karel Samec, Pavle Česnik, Simon Špacapan in Milan Prosenik. Vse prizadete prosimo, da nam spregledajo napako.

MAKS HARTMAN

Z DRUŽINO

želi

vsem znancem

in prijateljem

VESELE

BOŽIČNE PRAZNIKE

in

SREČNO NOVO LETO

- Vaš kovček je popolnoma prazen?
- reče carinik začudeno potniku.
- Ja veste, jaz sem nudist!

— Vi ste vložili prošnjo za šepetalca v našem gledališču?

— Da.

— Ali imate kaj prakse?

— Štiri leta šepetanja v gimnaziji.

— Kaj si cepnu na izpitu?

— Kako nebi, ko pa profesor zahteva, da mu za deset minut obrazložim to, kar je Nikola Tesla proučeval leta.

LETOŠNJE

SILVESTROVANJE

S.D.M.

BO

NA NAŠEM HRIBU

V

ELTHAMU

V TOREK 31. DEC. 1974

OB 8h ZVEČER

VSTOP: \$5.00

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE,
RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela.

MOLK

— Mamica, ali ti je Eva povedala, da sem si strgal hlače?

— Ne, ni.

— Prav. Veš, če bi ona povedala to, bi tudi jaz povedal, da je ona razbila krožnik.

PAMET NA KVADRAT

Med pogovorom o ženskah je nekdo trdil:

— Ni res, da imajo možje radi neumne žene! Mi hočemo samo žene, ki se po potrebi narede neumne. Za to pa je potrebna pamet!